

LUBIMY DZIELIĆ SIĘ BARWNYMI OPOWIEŚCIAMI Z ŻYCIA CZŁONKÓW naszej społeczności. Tym razem główną bohaterką numeru stała się Halina Mickiewiczówna, o której dokonaniach, osobowości i ogromnym wpływie na środowisko artystyczne opowiadają wykładowcy Akademii Muzycznej w Gdańsku, dr hab. Aleksandra Kucharska-Szefler oraz dr hab. Piotr Pożakowski. Wtórą jej imię Hanna Pilecka.

Z fascynujących opowieści gdańskich muzyków o maistrze Halinie Mickiewiczównie nie dowiemy się, że była córką Kamili Porszukow z Mickiewiczów, siostrzenicą Anny z Mickiewiczów Firkowiczowej i kuzynką Lidy z Firkowiczów Maszkiewiczowej, ale ci, którzy je pamiętają, muszą przyznać, że choć ich losy potoczyły się całkowicie inaczej, to panie były niezwykle podobne w swoim zamiłowaniu do robotek ręcznych. Wszystkie też umiały stworzyć ciepły, otwarty dom. Talent muzyczny, który u Maestry osiągnął niespotykane wyżyny, możemy w tej rodzinie zauważyć w każdym pokoleniu, choć zazwyczaj nie on decyduje o wyborze drogi życiowej.

Wspominamy także innych zasłużonych członków naszej społeczności. Dwadzieścia lat temu odszedł Bogusław Abkowicz, syn Rafała i Natalii. Osobistymi opowieściami o nim i o życiu rodzinnym w peerelowskiej rzeczywistości dzieli się Mariola Abkowicz. Sto lat temu urodził się natomiast Aleksander Dubiński. O poświęconym mu wieczorze wspomnieniowym, podczas którego usłyszeliśmy wiele osobistych historii, pisze Adam J. Dubiński. Każda taka opowieść poszerza naszą wiedzę o członkach karaimskiej społeczności.

Podczas letnich wykładów w Trokach, od lat organizowanych przez FKD, Anna Sulimowicz-Keruth mówiła o tym, co możemy wyczytać z archiwalnych dokumentów i nagrobków na starym trockim cmentarzu. Teraz opowieść tę poszerzyła i dzieli się nią z czytelnikami. Warto zgłębiać wiedzę o przeszłości, bo dzięki niej możemy lepiej zrozumieć teraźniejszość.

Jak zawsze latem gościliśmy w Trokach. W tym roku byliśmy tam podczas obchodów Kurban i rozpoczęcia młodzieżowego obozu „Bir-Bav” – o idei tego wydarzenia opowiada nam jeden z jego organizatorów, Garri Babadżan z Trok.

Czy myślicie, że po wypełnionym rozrywkami lecie nastąpiła spokojna jesień? Nic z tych rzeczy, bowiem dzięki dodatkowej dotacji przyznanej przez MSWiA mogliśmy zaprezentować „Karahex” – nową grę planszową przygotowaną przez braci Babadżan. Pierwsze pokazy odbyły się w Trokach, ale szerokiej publiczności gra została przedstawiona dopiero podczas rozgrywek testowych w trakcie Dni Czarnomorskich we Wrocławiu. Garri Babadżan, jeden z autorów gry, opowiada nam o pracy nad nią i o samym wydarzeniu.

W listopadzie tego roku rozpoczęliśmy współpracę z warszawskim Muzeum Azji i Pacyfiku. O dwóch imprezach zorganizowanych wspólnie w ramach cyklu wydarzeń poświęconych profesorowi Ananiaszowi Zajączkowskiemu i kulturze Karaimów w Polsce oraz o tym, co jeszcze razem planujemy, opowiada kuratorka Muzeum Karolina Krzywicka.

We Wrocławiu natomiast w Sali Wielkiej Starego Ratusza hucznie obchodzono 10. Urodziny Fundacji Kalejdoskop Kultur, której fundatorami są Mariola Abkowicz i Igor Salamon. O tym, jak świętowaliśmy, opowiada Dorota Kozak-Rybska.

Koniec roku to też czas refleksji nad tym, co udało się zrealizować, dlatego też tradycyjnie dzielimy się z naszymi czytelnikami podsumowaniami i sprawozdaniami z działalności Związku Karaimów Polskich i Fundacji Karaimskie Dziedzictwo. ■

Spis treści

2 Od redakcji

W mowie przodków

3 **Olga Romanovskyté**
Eki kiermiań / Dwa zamki

Znani i nieznani. Portret Maestry

4 **Hanna Pilecka**
W blasku wspaniałych głosów

8 **Aleksandra Kucharska-Szefler**
Kształcić? Obowiązkowo!

17 **Piotr Pożakowski**
Ciepło głosu i serca...

Uroda słowa

20 **Hanna Pilecka**
Jej debiut: Warszawa 1943

Tropami przeszłości. Karaimskie zabytki

22 **Anna Sulimowicz-Keruth**
O czym opowiadają trockie nagrobki?

Żałobne karty

27 **Adam J. Dubiński**
Sztafeta pokoleń

29 **Mariola Abkowicz**
Bogusław Abkowicz – nasz Tato

Wydarzenia i ludzie

34 **Anna Abkowicz**
Byłam zielonym ludzikiem w Paryżu

38 **Garri Babadżan**
Legenda o Bir-bav

42 **Garri Babadżan**
„Karahex”, czyli jak przedstawić tradycję w formie gry planszowej

44 **Karolina Krzywicka**
Współpraca ZKP z Muzeum Azji i Pacyfiku

46 **Dorota Kozak-Rybska**
10 lat Fundacji Kalejdoskop Kultur!

Sprawozdania

47 **Adam J. Dubiński**
Sprawozdanie FKD

49 **Mariola Abkowicz**
Sprawozdanie ZKP

Wydarzenia. Co słysząc?

50 *Od lata do zimy. Narodziny i jubileusze*